

5. Directive 2003/9/EC of 27 January 2003 laying down minimum standards for the reception of asylum seekers. *Official Journal of the European Union*. L 31. 06.02.2003. P. 18. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:031:0018:0025:EN:PDF> (date of access: 09.09.2022).

6. EASO Asylum Report 2020. *Annual Report on the Situation of Asylum in the European Union*. 26 p. URL: <https://www.easo.europa.eu/executive-summary-asylum-report-2020> (date of access: 09.09.2022).

7. Rada EU odnholosno zaprovadyla tymchasovyi zakhyst dlia ukraintsv, yaki vtikaiut vid viiny. *Council of the European Union*. Press Release 216/22 Brussels, 4 March 2022. URL: <https://www.consilium.europa.eu/media/54715/ukraine-council-unanimously-introduces-temporary-protection-for-persons-fleeing-the-war.pdf> (date of access: 09.09.2022).

8. Study to assess the impacts related to possible evolutions of EUROSUR. *Final report (2019)*. Tuesday, 1 October, 2019. URL: https://ec.europa.eu/home-affairs/publications/study-assess-impacts-related-possible-evolutions-eurosुर_en (date of access: 09.09.2022).

9. Who we are. *Frontex. Official Site*. URL: <https://frontex.europa.eu/about-frontex/who-we-are/foreword/> (date of access: 09.09.2022).

УДК 336.221.4(477)

О. Г. Волкова – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Одеського національного економічного університету

ОПОДАТКУВАННЯ ПРАЦІ НЕРЕЗИДЕНТІВ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Розглянута практика Нідерландів у наданні податкової пільги при оподаткуванні праці висококваліфікованим спеціалістам нерезидентам. Зважаючи на необхідність залучення кваліфікованих спеціалістів у відновленні України, досвід Нідерландів у податковому стимулюванні у цій сфері може бути корисним для його адаптації в Україні. Податковий руллінг спрощує адаптацію працівника нерезидента у новій країні та відшкодовує витрати, пов'язані з переїздом на нове місце роботи.

Ключові слова: податкова пільга, податкова знижка, податковий «руллінг», оподаткування зарплати.

Volkova O. G. Taxation of the labor of non-residents: global experience for Ukraine.

The paper examines the practice of the Netherlands in providing tax relief for labor taxation to highly qualified non-resident specialists. Considering the need to involve qualified specialists in the reconstruction of Ukraine, the experience of the Netherlands in tax incentives in this area can be useful for its adaptation in Ukraine. Tax rollover simplifies the adaptation of a non-resident employee in a new country and reimburses the costs associated with moving to a new place of work.

Key words: tax relief, tax discount, tax "rolling", salary taxation.

У сьогоднішній активі обговорюються питання відновлення України, зумовленого війною 2022 р. Одним з актуальних питань є потреба у залученні висококваліфікованих спеціалістів серед як, резидентів, так і нерезидентів країни. Мета цього дослідження висвітлити податкову пільгу з оплати праці нерезидентів у Нідерландах у вигляді податкового «руллінгу».

Одним із інструментів стимулювання до працевлаштування в Україні висококваліфікованих фахівців є податкові пільги з оплати праці. З цього приводу корисним досвід є досвід Нідерландів щодо надання податкової знижки для працівників – іноземців, яка отримала назву «руллінг» (30 % regeling). Основною метою податкового «руллінгу» є допомога у переїзді до та під час акліматизації

іноземця в іншій країні. Найбільш розповсюджено використання податкового «рулінгу» у IT-секторі.

Податковий «рулінг» дає змогу роботодавцям відшкодувати іноземному працівнику його «екстериторіальні витрати» (extraterritorial costs), які виникають у зв'язку з переїздом до країни без їх оподаткування, а також зменшити на 30 % бруто-зарплату від оподаткування. У результаті, тільки 70 % зарплати оподатковується, а 30 % – звільнено від оподаткування. Приймаючи до уваги, що Нідерланди відносяться до країни з високим рівнем податкового навантаження, таке звільнення є суттєвим податковим стимулом для працівників іноземців (табл.1) Рулінг надається строком на 5 років.

Таблиця 1

Податкові ставки при оподаткуванні праці в Нідерландах*

Якщо платник податку не досягає пенсійного віку у 2022 р.	37,07 % (дохід до 69 399 євро) та 49,50 % (дохід більше 69 399 євро)
Якщо платник податку досягає пенсійного віку у 2022 р.	19,17–35,58 % залежно від місяця настання пенсійного віку (дохід більше 35 473 євро); 37,07 % (дохід 35 473–69 399 євро); 49,50 % (дохід більше 69 399 євро).

* Складено за: [1].

Для отримання права на «рулінг» іноземець до працевлаштування у Нідерландах мав проживати на відстані більше 150 км від кордону терміном більше 16 місяців за останніх 24 місяця до працевлаштування. Крім того, зарплата іноземного працівника має становити не менше 39 467 євро на рік (у 2022 р.). Для працівників віком 30 років та молодше з вищою освітою магістра зарплата має становити не менше 30 001 євро на рік. При цьому, на науковців вимоги щодо розміру зарплати не розповсюджуються [2].

Відшкодування «екстериторіальних витрат» здійснюється у зв'язку з тим, що вартість життя у Нідерландах може бути вищою за вартість життя у країні нерезидента. До переліку «екстериторіальних витрат» відноситься:

- додаткові витрати на проживання (комунальні послуги, харчування);
- витрати на ознайомчу подорож до Нідерландів у зв'язку з необхідністю пошуку житла, школи для дітей;
- витрати, пов'язані з оформленням дозвільних документів (віза, водійській права тощо);
- медичні витрати (медичні огляди, щеплення);
- подвійні витрати на житло (витрати на готелі одночасно з витратами на житло у власній країні);
- при отриманні житла, перші витрати на нього, які перевищують 18 % зарплати від поточної роботи;
- витрати на зберігання майна, яке залишається у країні за попереднім місцем проживання;
- транспортні витрати до рідної країни з метою сімейних візитів;
- додаткові витрати на заповнення податкової декларації про податок на доходи фізичних осіб, якщо вартість цієї послуги є дорожчою у країні походження;
- витрати на навчання мови, у т. ч. членів сім'ї;
- витрати на заяву про звільнення від соціального забезпечення;
- витрати на навчання у міжнародній школі для дітей іноземців.

Не вважаються екстериторіальними витратами надбавки та премії, втрата капіталу, витрати на придбання та продаж житла втрати капіталу, компенсація більш високих податків у країні працевлаштування.

Безперечно, запровадження податкових преференцій для іноземців в Україні слід робити одночасно з реформуванням оподаткування оплати праці, яке на сьогодні є несправедливим та створює умови для тіньових виплат зарплат. Важливим аспектом у запровадженні податкової знижки для працівників-іноземців є те, що вона застосовується для тих категорій іноземних працівників, яких не вистачає та на які дефіцит на ринку праці в країні. У цьому сенсі цікавим є той факт, що за 10 років у Нідерландах строки надання «руллінгу» скорочувалися: до 2012 р. строк становив 10 років, у період із 2012–2019 рр. – 8 років, із 2019 р. до сьогодні – 5 років.

Джерела та література

1. Усі податкові пільги з першого погляду. *Податкові органи Нідерландів: офіційний сайт*. URL: https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privel/inkomstenbelasting/heffingskortingen_boxen_tarieven/heffingskortingen/heffingskortingen

2. Я працюватиму в Нідерландах. Чи можу я подати заявку на пільгу у розмірі 30 %? *Податкові органи Нідерландів*. URL: <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/en/individuals/content/coming-to-work-in-the-netherlands-30-percent-facility#expertise>.

УДК 338.48(4:061ЄС)

В. О. Патійчук – кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій Волинського національного університету імені Лесі Українки;

А. Л. Ціпящук – магістр другого року навчання факультету міжнародних відносин Волинського національного університету імені Лесі Українки;

С. А. Ціпошук – студентка 4 курсу географічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ ЄС

Проаналізовано загальний рівень розвитку туризму в країнах ЄС. Вказано головні напрями туристичної спеціалізації Європейського туристичного субрегіону. Досліджено вплив умов і чинників на рівень розвитку туризму Євросоюзу в сучасних умовах. Особливо звернуто увагу на подолання наслідків пандемії «COVID-19» у туристичній сфері Спільноти. Виділено головні проблеми розвитку туризму в країнах ЄС.

Ключові слова: міжнародний туризм, туристична спеціалізація, проблеми розвитку туризму, ЄС.

Patiychuk V. O., Tsyryashchuk A. L., Tsyposhuk S. A. Modern problems of tourism development in EU countries. The general level of tourism development in EU countries is analyzed. The main directions of tourist specialization of the European tourist subregion are indicated. The influence of conditions and factors on the level of development of tourism in the European Union in modern conditions is studied. Special attention was paid to overcoming the consequences of the "COVID-19" pandemic in the tourism sphere of the Community. The main problems of tourism development in EU countries are highlighted.

Key words: international tourism, tourist specialization, problems of tourism development, EU.